Изложба савремене југословенске уметности у Паризу

Париз, 20. децембра (Танјуг)

У Националном музеју модерне уметности у Паризу, данас је свечано отворена изложба савремене југословенске уметности. Око педесет сликара и вајара, представника савремених струјања у сликарству и вајарству Југославије, излажу око 150 платна, скулптура и таписерија. Изложбу, која се одржава под покровитељством Министарства иностраних послова, Министарства за културу и француског Удружења за уметничку акцију, организовала је Комисија за културне везе са иностранством ФНРЈ. Према речима познатог француског књижевника Жана Касуа, ову изложбу карактеришу обиље уметничког стварања, велика разноликост у инвенцији, потпуна слобода уметничког израза и пасионирана љубав према слободи.

Отварању изложбе присуствовао је амбасадор ФНРЈ у Француској др Чернеј, затим представници културног и уметничког живота Француске и у име Министарства иностраних послова генерални директор Дирекције за културне односе Ке д Орсеја Бадеван.

Амбасадор др Чернеј приређује вечерас пријем поводом отварања ове изложбе.

УМРО СЛИКАР ЈОВАН ЗОЊИЋ

Јуче после поноћи, умро је у Београду сликар Јован Зоњић.

*

Зоњић је рођен на Цетињу, 1907. године. У Београду је завршио сликарску школу 1931. године. Исте године излагао је у Београду на јесењој изложби, а у септембру је имао и своју прву самосталну изложбу на Цетињу. До 1939. године углавном је живео у Паризу. Године 1932. био је примљен у атеље професора Франсоа Лорана.

Зоњић се брзо афирмисао као сликар. Излагао је по париским галеријама, као и изван Француске. Са изложбе југословенских сликара у Паризу 1938. године Национални музеј савремене уметности откупио је његову „Црнкињу". За време боравка у иностранству, Зоњић није прекидао везу са земљом. Излагао је редовно на изложбама у Београду.

Године 1941. прешао је у Љубљану, где је од марта 1942. радио за народноослободилачки покрет при пропагандној техници НОФ у Љубљани. Од ослобођења стално је живео у Београду. После рата излагао је редовно на свима заједничким изложбама. У Београду је имао самосталну изложбу 1952. године. Излагао је самостално и у Либану (Бејрут) и Сирији (Дамаск). Своју последњу изложбу Јован Зоњић је имао у Београду у јулу 1959. године.

КУЛТУРНИ ЖИВОТ — Са јучерашње ванредне скупштине

ИЗАБРАНИ НОВИ РЕДОВНИ ЧЛАНОВИ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

Академија има сада 54 редовна члана.—Данас се бирају дописни и иностранн чланови

Осамнаест истакнутих научника и уметника изабрани су за редовне чланове Српске академије наука и уметности на јучерашњој ванредној скупштини ове високе научне институције. У наставку скупштине, данас пре подне, академици ће, између осталог, одлучити и о избору нових дописних и иностраних чланова.

Група академика пред почетак јучера шње скупштине

Ванредну скупштину отворио је др Илија Ђуричић, председник Српске академије наука и уметности. Од 36 редовних чланова, седници су присуствовала 24, а од 56 дописних — 51. После избора кандидационих комисија (чланови су били Душан Недељковић, Станојло Рајичић, Стојан Павловић, Татомир Анђелић и Михаило Стевановић), прешло се на разматрање предлога за избор редовних академика. Предлоге за нове академике поднели су, поред одељења Академије, факултетске управе, научне установе и друштвене организације научника и уметника.

За редовне чланове изабрани су сви кандидати које су предложила Академијина одељења, док су свега четири научника постали академици по предлогу споља.

За нове редовне чланове изабрани су у Одељењу природно-математичких наука: Петар Мартиновић, Вукић Мићовић, Ђорђе Стефановић, Боривоје Милојевић и Младен Јосифовић.

Боривоја Милојевића предложило је Српско географско друштво, а Младена Јосифовића Пољопривредни факултет.

У Одељењу техничких наука за нове редовне академике изабрани су: Слободан Добросављевић, Миодраг Милосављевић и Панта Тутунић.

Панта Тутунић изабран је на предлог Одељења и Технолошког факултета.

Нови редовни члан у Одељењу медицинских наука постао је Владимир Спужић.

У Одељењу литературе и језика за редовне чланове били су предложени Милош Ђурић и Драгољуб Павловић, што је и усвојено.

Скупштина је, затим, донела одлуку да нови редовни чланови Одељења друштвених наука постану: Виктор Новак, Милан Бартош, Васа Чубриловић, Александар Дероко (на предлог Архитектонског факултета) и Јован Ђорђевић (на предлог Удружења правника Србије).

У Одељењу ликовне и музичке уметности редовни чланови постали су Михајло Вукдраговић и Петар Лубарда.

Ванредна скупштина била је једногласна једино у случају избора за академика Милана Бартоша.

После јучерашњег избора, Српска академија наука и уметности има 54 редовна члана, од којих је 18 изабрано јуче.

На данашњем делу скупштине академици ће одлучити о 40 предлога за дописне чланове, којих сада има 56. Председништво Академије припремило је предлоге и образложења за избор два иностранa члана, о чему ће данас такође бити донесена одлука.

САСТАНАК ПОСВЕЋЕН РУКОПИСУ „ИСТОРИЈА НАРОДА ЈУГОСЛАВИЈЕ"

Какве замерке стављају наши историчари совјетским

Други дан састанка наших и совјетских историчара, посвећен разговорима и осветљавању појединих периода прошлости наших народа, припао је нашим научницима. Професори Иван Божић, Бого Графенауер, Сима Ћирковић, Љубен Лапе и Нада Клајић у дугим, веома подробним и документованим излагањима, скретали су пажњу совјетским историчарима на делове рукописа који се односе на наш рани период и средњи век.

Ако бисмо резимирали основне тезе и противаргументе наших историчара, онда би се могло укратко рећи да су наши научници највеће замерке стављали совјетским историчарима на извесно раздвајање политичких збивања од друштвено-економских, на преузимање старих историографских концепција којима се данас више не могу тачно и научно расветљавати и објашњавати поједини периоди историјске прошлости наших народа, као и на већу критичност приликом одабирања значајних од мање вредних историјских факата.

Седница је настављена и јуче по подне. И овом приликом совјетски историчари пажљиво су саслушавали и брижљиво бележили све примедбе наших стручњака.

Разговори наших и совјетских историчара наставиће се данас пре подне.

ПОВОДОМ ЈЕДНОГ ДОПИСА ИЗ КРАЉЕВА

НЕМАРНОСТ И НЕПАЖЊА

Шта каже о односима општина према просветним радницима председник Савета за просвету среза Краљево

Живота Милићевић, председник Савета за просвету и културу Народног одбора среза Краљево, упутио нам је поводом дописа из Краљева „Немарност и непажња" следеће писмо:

Поводом чланка „Немарност и непажња", објављеног у „Политици", број 17307 од 13. децембра о. г., а у циљу потпунијег и правилнијег информисања наше јавности сматрамо да треба указати на неке моменте који омогућавају ширје сагледавање у чланку третираног питања. Тим пре што је концепција чланка заснована искључиво на произвољном мишљењу његовог аутора — В. Благојевића, а не и на бази стварног стања у области школства.

У споменутом чланку аутор закључује: „... да има мали број просветних радника у краљевачком срезу који се могу похвалити бригом и пажњом које општине показују према њиховим проблемима и захтевима".

Оваква произвољна констатација аутора чланка, сматрамо да представља грубу увреду не само за општине, већ и просветне раднике у нашем срезу, који данас заједнички улажу значајне напоре на решавању постојећих проблема у школству. Ово тим пре, што су народни одбори општина нашег среза, нарочито у протеклом периоду, уложили веће напоре на решавању проблема школства, а самим тим и потреба просветних радника. У том циљу организовано је низ активности, како од стране НО-а и њихових савета за просвету, тако и од стране форума разних друштвено-политичких организација. Само Народни одбор среза у овој години два пута је разматрао проблеме школства, каква је пракса постојала и у раду општинских народних одбора.

Не негирамо да је било и појединих негативних појава из односа општина—просветни радник, али оне нису такве и у обиму да и најмање могу послужити као основ за формирање оваквог закључка какав је дао аутор чланка.

Такође, желимо да укажемо и на постојање контрадикторности у изношењу неких питања у чланку, што говори о произвољности у њему датих констатација и неутемељеним аутора да јавности дефинитивно износи једну сензацију", која општинама краљевачког среза може да причини велику штету у решавању и онако нерешених кадровских проблема.

Аутор чланка даје, да су у појединим општинама Нови Пазар и Краљево „и још неке највеће учиниоце на решавању актуелних питања из области школства". У вези са овим треба напоменути да у краљевачком срезу има свега осам општина, а да у општинама Краљево и Нови Пазар службује 70% просветних радника, односно 60,8% од укупног броја запослених. Када се овоме дода да су, по оцени Савета за просвету и културу НО Среза, и општине Витановац, Рашка и Врњачка Бања, имале највећих успеха у решавању материјалних проблема школа, онда произилазило да је под повољним материјалним условима радило 84,62% просветних радника. Ситуација у престалe три општине је нешто тежа, а условљена је, највећим делом, разним објективним тешкоћама.

Изнето потврђује да се овде ради, како каже аутор чланка, о малом броју просветних радника који се могу похвалити бригом и пажњом које им општине указују, па и ако би се усвојила његова концепција да општине (сем општина Краљево и Нови Пазар и још неких) нису посветиле довољно пажње решавању проблема школства.

У чланку третиран проблем начина исплате личних доходака просветних радника у Општини Ушће сматрамо актуелним, те ће и предузете мере за његово решавање.

Констатације у овом писму у погледу активности општина на решавању проблема школства у нашем срезу, адекватне су усвојеним закључцима заједничке седнице оба већа Народног одбора среза, одржане 12. децембра ове године, на којој су разматрана нека актуелна питања школства.

ФИЛМОВИ КОЈЕ ГЛЕДАМО...

ФЕЛИНИЈЕВ »СЛАДАК ЖИВОТ«

Некад се говорило: „Види Налуџ, па умри!"; до скоро — „Види „Сладак живот, па умри!"...

Данас већ, та жртва била би одвећ романтична. Страсти су се стишале (време је учинило своје), и већ можемо да кажемо да сензационални Фелини, која су нестрпљиво пожурили да одмах овековече — не дају праве разлоге за то. Чак ни у мери „Кабиријиних ноћи — „Улице" поготово. Али, да крајности не узму супротан смер, праведно је упозорити да ће, и овакав какав је, „Сладак живот" наћи, извесно, своје место у историјској ретроспективи — уметниковог опуса, свакако.

Шта је, у ствари, тај кански лауреат, која су претпоставили дивној „Балади о војнику"? — Хроника; скандалозна хроника римског савременог племства, црни досије оних Неронових потомака, који су изгубили смисао и способност људског постојања. Друштво изопачене психе и нагона, које успева још само да подмири егоистичне инстинкте самоуживања и разврата. Свет без икаквог принципа, етичког или другог. Онакав, о каквом сте могли, и пре него што сте га овде видели, да чујете — јунаци, аутентични или слични онима из афере Монтези, који су пунили ступце дневне штампе, или кадрове журналских стораџа.

И формално је таквим причама подударан — готово документарни филм, или филм документаристички једноставне фабуле. Репортажа, састављена од неколико слика, повезаних истоиграном главног јунака, новинара Марчела (одлични Марчело Мастројани) Фреска која нема драмски компактан развој и расплет, и у којој Фелини не филозофира, или се литерарно исцрпљује, и којом не жели да намеће неку своју животну премису и поруку. Једноставно панорамизира, а из слика, компонованих методом неореалистичких филмова, исходи, предстаа онога што жели, и чиме је подстакнут. Неумољив је, готово окрутан у пројекцији духовног и телесног расула римске аристократије, чију судбину — како то завршна сцена и показује — тако, тј. распадајући, и види. Идентификује је са лешом једног морског чудовишта, и на начин да одмах бива јасно да је и перспектива те судбине таква — да и сама лешом постане. Има у тим сликама драстичних призора, боја и сподоба тамних натуралистичких платна, али дејствује — снажно, у свом критичком обрачуну импресивно. Индивидуалношћу, која је већ својим талентом и знањем сугестивна, Фелини гради своју композицију потезима једног Домиџа, или Золе. Монументалност, којом тежи и често успева да засени, дејује, истина, више својом опојном, визуелном сликом, но пројекцијом суштинске анализе и фиксације датог стања. Он само бележи, а не објашњава; њега више интересује сам факт једног друштвеног зла, а не ближе околности које га условљавају. На том плану, чак, могућно је осетити извесан афинитет да ствари сагледа из неког историчар, помало мистичног аспекта. Његов јунак ничему се не опире, нити је у стању да то учини. Фаталистички се предаје, и ако се попут Штајнера не убија. Оног Штајнера, коме је најближи, чију трагедију оплакује, и за кога каже, с разумевањем, „Није имао снаге да себе и нас овакве схвати". Кад чује Штајнерове ортуље, он готово побожно размишља: „Нема више тих звукова" — хоће рећи старих, добрих и чистих. Он чезне за Паолом, чедном девојчицом, за коју каже да је као мадона са старих слика. Маестрално режираном сценом у долини чуда, није, рекло би се, против вере, него против таквог њеног тумачења и упражњавања. Није ли он, према томе, за неку непатворењу, идеалнију, и коју религију? Но, ово су само поводи за размишљање на категоричну тврдњу неких да је Фелинијев филм дубоко антиклерикалан, антирелигиозан. Нисмо склони да то потпуно прихватимо.

Фелинијево дело, у коме он допушта прилично некритичност у избору и коришћењу материјала (многе сцене су непотребно развучене, и врло радо је склон да инсистира, готово до егзибиционизма, на оним које показују баханал. Траје близу три часа, а све може да се каже за — два) — и поред тога, има свој непосредан морални и друштвени ефекат и важност. То је значајна уметност, која, како по позитивној људској и социјалној усмерености, још више по томе што изражава једну трагидозну личност савременог светског филма.

М. Чолић

ИЗЛОЖБА СЛИКА ПРВОСЛАВА АРСИЋА

Академски сликар Првослав Арсић отвара вечерас, у 19 часова, своју прву самосталну изложбу у Галерији Графичког колектива.

„ДЕВЕТИ КРУГ" И „МАЈДАНПЕК" ПРИКАЗАНИ У БУКУРЕШТУ

Букурешт, 20. децембра (Танјуг)

Синоћ је у једном од највећих букурештанских биоскопа приређена свечана представа на којој је приказан Штитлицов филм „Девети круг" и краткометражни Павловићев филм „Мајданпек". Вечери југословенског филма присуствовао је потпредседник Института за културне везе са иностранством Александру Бујкан, представници министарстава иностраних послова, просвете и културе, дипломатског кора, већи број званица и многобројна публика.

Изложба савремене југословенске уметности у Паризу

Париз, 20. децембра (Танјуг)

У Националном музеју модерне уметности у Паризу, данас је свечано отворена изложба савремене југословенске уметности. Око педесет сликара и вајара, представника савремених струјања у сликарству и вајарству Југославије, излажу око 150 платна, скулптура и таписерија. Изложбу, која се одржава под покровитељством Министарства иностраних послова, Министарства за културу и француског Удружења за уметничку акцију, организовала је Комисија за културне везе са иностранством ФНРЈ. Према речима познатог француског књижевника Жана Касуа, ову изложбу карактеришу обиље уметничког стварања, велика разноликост у инвенцији, пуна слобода уметничког израза и пасионирана љубав према слободи.

Отварању изложбе присуствовао је амбасадор ФНРЈ у Француској др Чернеј, затим представници културног и уметничког живота Француске и у име Министарства иностраних послова генерални директор Дирекције за културне односе Ке д Орсеја Бадеван.

Амбасадор др Чернеј приређује вечерас пријем поводом отварања ове изложбе.

УМРО СЛИКАР ЈОВАН ЗОЊИЋ

Јуче после поноћи, умро је у Београду сликар Јован Зоњић.

Зоњић је рођен на Цетињу, 1907. године. У Београду је завршио сликарску школу 1931. године. Исте године излагао је у Београду на јесењој изложби, а у септембру је имао и своју прву самосталну изложбу на Цетињу. До 1939. године углавном је живео у Паризу. Године 1932. био је примљен у атеље професора Франсоа Дорана.

Зоњић се брзо афирмисао као сликар. Излагао је по париским галеријама, као и изван Француске. Са изложбе Југословенских сликара у Паризу 1938. године Национални музеј савремене уметности откупио је његову „Прикиљу". За време боравка у иностранству, Зоњић није прекидао везу са земљом. Излагао је редовно на изложбама у Београду.

Године 1941. прешао је у Љубљану, где је од марта 1942. радио за народноослободилачки покрет при пропагандној техници НОФ у Љубљани. Од ослобођења стално је живео у Београду. После рата излагао је редовно на свима заједничким изложбама. У Београду је имао самосталну изложбу 1952. године. Излагао је самостално и у Либану (Бејрут) и Сирији (Дамаск). Своју последњу изложбу Јован Зоњић је имао у Београду у јулу 1959. године.